LISTA ROȘIE SALVASPEO

Lista Roșie Salvaspeo cu peșterile de pe teritoriul administrativ al județului BIHOR cu risc de accident pentru care se impune instituirea regimului de Avizare Salvaspeo de access Serviciul Public Salvamont Salvaspeo Bihor						
Poz.	Denumire peșteră	Localizarea / SPJSS Județean	Administrator	Caracteristici/Clasa/ Categoria peșterii sub aspect Salvaspeo*	Tipul de risc	Măsuri de prevenire și Recomandări
1.	COCIULUI P. din Valea Brădeștilor, P. Soacrei sau P. Babei	M. Pădurea Craiului, sat. Ponoare, UAT Bratca / SPJSS Bihor	MM/ ANMAP	L=890 D= -35 Clasa 3 Interzis publicului	Viitură, Strâmtori	plăcuțe de avertizare la intrarea în peșteră cu specificația „Interzis accesul public!”, „Pericol de viitură!”
2.	Cetățile Ponorului	M. Bihorul, UAT Pietroasa/ SPJSS Bihor	ANMAP		Viitură, Căderi de Pietre, Cadere de la înălțime, înec	Montare Poarta ☺)) Glumăăăăăăă

CONTEXT

Precizări privind realizarea „Listei roșii salvaspeo” a peșterilor cu risc de accidente pentru comunicarea publică.

1. Definiții, abrevieri.

ANMAP = Agenția Națională pentru Mediu și Ariilor Protejate

Lista Roșie Salvaspeo = este o bază de date tabelară conținând denumirea peșterilor cu risc major de accidente, localizarea și administratorul acestora precum și măsurile de prevenire care trebuie luate pentru acces și care trebuiesc specificate în avizul de acces emis de serviciul public salvaspeo și de administrator.

Statul Român / Ministerul Mediului = SRo/MM

UAT = Unitate Administrativ Teritorială

Tipul de risc = Riscuri asociate activității speologice , așa cum sunt ele menționate în capitolul 2 din Normele de prevenire a accidentelor în mediul subteran speologic – cod: N-SR_01, Revizia 1, din 29.04.2021.

2. Conținutul Listei Roșii Salvaspeo

Ttlul = este precizat în prima linie a tabelului și arată teritoriul administrativ județean pentru care a fost întocmintă lista și de către cine a fost întocmită

Capul de tabel conține următoarele elemente:

Poz. = poziția aferentă peșterilor enumerate

Denumire peșteră = denumirea peșterii precum și sinonime ale acesteia folosite de localnici sau menționate în documente

Localizarea /SPJSS Județean = conține referințe legate de localizarea zonei intrării/lor, munte, deal, vale, localitatea /UAT-ul unde se află, nr.inventar din Catalogul peșterilor din România sau/și codul de arie naturală protejată / Serviciul Public Județean Salvamont -Salvaspeo arondat

Administrator = se trece administratorul ce are în administrare aria naturală protejată în care se află peștera sau dacă nu este într-o astfel de arie se trece Statul Român / Ministerul Mediului în acord cu Ordonanța de Urgență a Guvernului. nr. 57/2007 - privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare: Art.43, alin. (1) Bunurile patrimoniului geologic și speologic, ca bunuri naturale ale subsolului, sunt, în condițiile legii, bunuri proprietate publică a statului. Art.43, alin. (3) Proprietarii sau administratorii terenurilor ce cuprind intrări în peșteri au obligația de a permite accesul spre aceste intrări.

Planului specific de intervenție/Potențial de vizitare = Se menționează prin DA sau NU existența sau inexistența unui Plan Specific de Intervenție întocmit în concordanță cu Procedură privind formarea, exercițiile și intervențiile în domeniul salvaspeo_ Cod. PS-SR_02 / Categoria în funcţie de potențialul de vizitare conform capitolului 3 din Planul de Intervenție Salvaspeo pentru Regiunile Carstice din România (a. Destinat turismului , b. Destinat speoturismului și turismului speologic specializat, c. Destinat altor activități autorizate decât cele turistice, speoturistice și de turism speologic specializat, d. Interzis publicului)

Tipul de risc = se va trece tipul/urile de risc major la care se supune vizitatorul: Viitură, Colmataj, Căderi de pietre,.... așa cum sunt ele menționate în capitolul 2 din Normele de prevenire a accidentelor în mediul subteran speologic – cod: N-SR_01, Revizia 1, din 29.04.2021.

Măsuri de prevenire = măsurile de prevenire care trebuie luate pentru acces și care trebuiesc specificate în avizul de acces emis de Serviciul Public Salvaspeo și Administrator. (aceste măsuri pot fi specifice cum ar fi: Obligația administratorului de montare a unor plăcuțe de avertizare la intrarea în peșteră cu specificația „Interzis accesul public!”, „Pericol de viitură!”, montarea de porți, obținerea avizului Salvaspeo obligatoriu, nivel de pregătire minim al vizitatorilor, precizarea zonelor ce trebuiesc evitate în timpul vizitei,....)

I. Criteriile de clasificare a mediului subteran speologic în funcţie de destinație

A. Destinat turismului

1. Mediului subteran speologic sau sectoare din acesta, autorizate și organizate pentru exploatarea turistică având un traseu bine definit, ghid specializat calificat, infrastructură de vizitare care permite parcurgerea în siguranţă de către orice vizitator a traseului amenajat și prevăzut cu centrul de primire/ informare.
2. Modul de practicarea a turismului în mediului subteran speologic sau sectoare din acesta destinate turismului, sunt precizate în regulamentul de funcţionare al obiectivului, împreună cu traseul vizitabil, mărimea grupului de vizitatori, frecvenţa vizitelor, regulile şi restricţiile la vizitare și planul de intervenție salvaspeo specific, avizate de serviciul public salvaspeo județean.

B. Destinat speoturismului și turismului speologic specializat

1.Mediului subteran speologic sau sectoare din acesta autorizat pentru desfășurarea activităților de speoturism sau turism specializat, este caracterizat prin existența unor amenajări specifice cu caracter temporar destinate asigurării siguranţei participanților la activitate și care nu modifică condiţiile şi aspectul mediului.
2. Activitatea de speoturism și turism speologic specializat, se desfășoară în mediului subteran speologic sau sectoare din acesta care pot fi parcurse de către grupuri mici de vizitatori, echipaţi corespunzător şi însoţiţi de un ghid calificat pentru aceste activități , în condiţiile conservării şi protecţiei adecvate a mediului și cu avizul serviciului public salvaspeo județean
3. Modul de practicare a speoturismului și turismului speologic specializat, desfășoarat în mediului subteran speologic sau sectoare din acesta, sunt precizate în regulamentul de funcţionare al acestora obiective, împreună cu traseul vizitabil, mărimea grupului de vizitatori, frecvenţa vizitelor, regulile şi restricţiile la vizitare și planul de intervenție salvaspeo specific, avizat de serviciul public salvaspeo județean.

C. Destinat altor activități autorizate decât cele turistice, speoturistice și de turism speologic specializat

Mediului subteran speologic sau sectoare din acesta care sunt supuse la activități frecvente autorizate de depozitare, activități economice și de agrement, vizitare ocazională, explorare, cercetare, este caracterizat prin lipsa de amenajări sau existența unor amenajări specifice cu caracter temporar destinate asigurării siguranţei participanților la activitate și care nu modifică condiţiile şi aspectul mediului.

D. Interzis publicului

Mediului subteran speologic sau sectoare din acesta care prezintă risc major (prăbușiri, inundare, mediu toxic, conservare pentru cercetare,) din punct de vedere al parcurgerii în siguranță în care accesul este permis doar specialiștilor și cercetătorilor autorizați special în acest sens.

II.Criteriile de clasificare a mediului subteran speologic în funcţie de gradul de dificultate

Anexa II.1. Clasificarea peșterilor în funcție de gradul de dificultate a parcurgerii lor în condiții de siguranță

Gradul 1

a) peşteri amenajate pentru turism.

Gradul 2

a) peşteri orizontale sau în pantă cu strâmtori, târâşuri, ramonaje şi/sau traversări
b) nu necesită cunoaşterea tehnicilor de echipare și parcurgere a peșterilor
c) pot avea cursuri de apă lente şi de mică adâncime
d) nu există pericolul de cădere în apă sau de inundare.

Gradul 3

a) avene și peșteri, cu cel puțin o verticală de 1,5m și la care suma verticalelor sau denivelarea, este de ordinul zecilor de metri;
b) necesită cunoaşterea tehnicilor de echipare și parcurgere a peșterilor;
c) pot fi active, dar nu există pericolul de cădere în apă sau de inundare totală a galeriilor peşterii;
d) pot avea traverseuri şi/sau săritori pozitive, ce trebuie urcate, care nu necesită echipare pentru a fi parcurse în condiţii de siguranță.

Gradul 4

a) avene și peșteri , cu cel puțin o verticală de 1,5m și la care suma verticalelor sau denivelarea, este de ordinul sutelor de metri;
b) pot fi şi active, existând riscul de inundare totală a unor sectoare, cursul de apă este periculos şi nu poate fi evitat în timpul parcursului, cunoaşterea înotului pentru parcurs fiind obligatorie;
c) necesită cunoaşterea tehnicilor de echipare și parcurgere a peșterilor;
d) pentru parcurgere este nevoie de unul sau mai multe bivuacuri.

Gradul 5

a) peşteri total sau parţial inundate;
b) necesită cunoaşterea tehnicilor de echipare și parcurgere a peșterilor;
c) parcurgerea necesită utilizare tehnicilor şi a echipamentul de parcurs subacvatic speologic.

Anexa II.2. Clasificarea canioanelor în funcție de gradul de dificultate a parcurgerii lor în condiții de siguranță

Canioanele se clasifică:

A. Funcție de gradul de solicitare și anvergura parcurgerii pe o scară de evaluare a solicitării marcată cu cifre romane de la I la VI.

B. Funcție de dificultatea parcurgerii pe o scară de evaluarea a dificultății marcată cu cifre arabe de la 1 la 7 din punct de vedere al verticalelor (***v***) și a apei (***a***).

Clasificării inițiale a canioanelor se poate modifica în funcție de anumiți factori naturali (inundații, alunecări de teren, căderi de copaci,…)

Gradele de dificultate pentru componenta de escaladă din text sunt conform celor ale Uniunii Internaționale a Asociațiilor de Alpinism - UIAA (l'*Union Internationale* des Associations d'Alpinistes).

Marcarea gradului de dificultate se face prin înșiruirea cifrelor și literelor ce definesc gradul de solicitare și anvergura parcurgerii și dificultatea parcurgerii din punct de vedere al verticalelor (***v***) și a apei (***a***). Astfel primul grad de dificultate în parcurgerea canioanelor este: I.1V.1A.

A. Funcție de gradul de solicitare și anvergura parcurgerii

Gradul I

Posibilitatea de a te adăposti de inundații ușor și rapid.

Zone de ieșire prezente de-a lungul întregului parcurs.
Timp de parcurgere a canionului (apropiere, coborâre, întoarcere) sub 2 ore.

Gradul II

Posibilitatea de a te adăposti de inundații în ¼ ore din timpul maxim de progresie.
Zonă(e) de ieșire la ½ ore din timpul maxim de progresie.
Timp de parcurgere a canionului (apropiere, coborâre, întoarcere) între 2 și 4 ore.

Gradul III

Posibilitatea de a te adăposti de inundații în ½ ore din timpul maxim de progresie.
Zonă(e) de ieșire la o oră din timpul maxim de progresie.
Timp de parcurgere a canionului (apropiere, coborâre, întoarcere) între 4 și 8 ore.

Gradul IV

Posibilitatea de a te adăposti de inundații la o oră din timpul maxim de progresie.
Zonă(e) de ieșire la 2 ore din timpul maxim de progresie.
Timp de parcurgere a canionului (apropiere, coborâre, întoarcere) între 8 ore și o zi.

Gradul V

Posibilitatea de a te adăposti de inundații la 2 ore din timpul maxim de progresie.
Zonă(e) de ieșire la 4 ore din timpul maxim de progresie.
Timp de parcurgere a canionului (apropiere, coborâre, întoarcere) între 1 și 2 zile.

Gradul VI

Posibilitatea de a te adăposti de inundații poate demara la mai mult de 2 ore din timpul maxim de progresie.
Zonă(e) de ieșire: timpul necesar de ieșire este mai mare de 4 ore din timpul maxim de progresie.
Timp de parcurgere a canionului (apropiere, coborâre, întoarcere) mai mare de 2 zile.

B. Funcție de dificultatea parcurgerii

Gradul 1 - Foarte ușor

***v*: din punct de vedere al verticalelor**

Fără rapel, la progresie nu trebuie coardă.
Fără pasaje de escaladă.

***a:* din punct de vedere acvatic**

Absența apei sau mers în ape calme.
Înotul e facultativ.
Fără sărituri sau tobogan.

Gradul 2 - Ușor

***v*: din punct de vedere al verticalelor**
Rapel de acces, executare ușoară, cu verticală sub10 m.
Pasaje de escaladă ușoare și puțin expuse.

***a:* din punct de vedere acvatic**
Înot în ape calme pe lungimi sub 10 m.
Salt simplu de la mai puțin de 3 m.
Tobogan scurt sau cu pantă redusă.
Gradul 3 - Puțin dificil

***v*: din punct de vedere al verticalelor**
Verticale cu debit scăzut, recepție în bazinetul cascadei, înot în apă calmă.
Fără pasaje de escaladă, rapeluri de acces cu executare ușoară, sub 30 m, separate cel puțin de paliere care permit regruparea și prevăzute cu mână curentă simplă.
Parcurgere tehnică care necesită atenție și o cercetare a itinerarului în zonele alunecoase sau instabile, accide
***a:* din punct de vedere acvatic**
Înot în ape calme pe lungimi sub 30 m , progresie în curenți slabi..
Salt simplu de la 3 la 5 m.
Tobogan lung sau cu pantă medie.
ntate, aglomerate sau în apă.
Pasaje de escaladă (până la gradul IV-), puțin expuse, care pot necesita coardă.
Gradul 4 - Destul de dificil

***v*: din punct de vedere al verticalelor**
Verticale cu debit scăzut sau mediu, care pot pune probleme de echilibru sau de blocare; rapel(uri) de acces dificile şi/sau rapel(uri) peste 30 m.
Înlănţuire de rapeluri în perete cu un releu confortabil, necesitatea gestionării frecărilor. Mână curentă delicată.
Rapelul sau baza rapelului sunt invizibile la plecare, recepție în bazinetul cascadei cu mișcări de ape.
Pasaje de escaladă dificile (până la V-), expuse care necesită utilizarea tehnicilor de asigurare și progresie alpină.

***a:* din punct de vedere acvatic**
Imersie prelungită care implică o pierdere calorică importantă, curent mediu.
Salt simplu de la 5 la 8 m.
Salt de la mai puțin de 5 m cu dificultate de apel, traiectorie sau recepție.
Sifon larg, cu lungime şi/sau profunzime minime de 1m.
Tobogan mare sau cu pantă puternică

Gradul 5 - Dificil

***v*: din punct de vedere al verticalelor**
Verticale cu debit de la mediu la puternic, parcurs dificil, solicitant, care necesită gestionarea traiectoriei și/sau echilibrului.
Înlănțuire de rapeluri în perete, cu releu aerien.
Înlănțuire de rapeluri în perete, cu releu aerien.
Bazinete solicitante la coborâre, suport alunecos sau prezența obstacolelor, dezechiparea coardei dificile (poziție de înot…).
Pasaje de escaladă expuse (până la gradul VI -) .

***a:* din punct de vedere acvatic**
Imersie prelungită în ape reci care implică o pierdere calorică importantă, progresie în current destul de puternic, care poate perturba traiectoria înotului, așteptarea, opririle sau urmărirea curentului.
Dificultăți obligatorii legate de fenomene ale apei (curenți turbionari, rapeluri, sub maluri…) care pot antrena un blocaj în parcurgere.
Salt simplu de la 8 la 10 m.
Salt de la 5 la 8 m cu dificultate de apel, traiectorie sau recepție.
Sifon larg, cu cu profunzime şi/sau lungime de maxim 1 m.

Gradul 6 - Foarte dificil și Expus

***v*: din punct de vedere al verticalelor**
Verticale cu debit de la puternic la foarte puternic.
Cascadă consistentă. Parcurs foarte dificil, care necesită gestionarea traiectoriei și/sau echilibrului.
Echiparea de relee dificile: utilizarea amarajelor natural (bloc împănat, …).
Acces dificil la plecarea în rapel (echipare delicată a mâinii curente…).
Pasaj de escaladă expus (până la gradul VI+).
Plecarea în rapel de pe suport foarte alunecos sau instabil, bazinete cu curenți puternici.

***a:* din punct de vedere acvatic**
Progresie în current puternic, care fac ca traiectoria înotului, bananele, opririle sau urmărirea curentului să fie dificil de controlat.
Mișcări de apă bine evidențiate (curgere sub mal, contra curenți, valuri, turbioane, rapeluri…) care pot antrena un blocaj destul de prelungit în parcurgere.
Salt simplu de la 10 la 14 m.
Salt de la 8 la 10 m cu dificultate de apel, traiectorie sau recepție.
Sifon larg, cu profunzime şi/sau lungime de maxim 3 m sau sifon tehnic de maxim 1 m, eventual cu curent sau drumuire.

Gradul 7 - Extrem de dificil și Foarte expus

***v*: din punct de vedere al verticalelor**

Verticale cu debit de la foarte puternic la extrem de puternic.
Cascadă foarte consistentă.
Parcurs extreme de dificil, care necesită anticiparea și gestionarea specifică a corzii, traiectoriei, echilibrului, suportului și ritmului.
Pasaj de escaladă expus , peste gradul VI + .
Vizibilitate limitată și obstacole frecvente, posibile pasaje cu bazinete cu curenți puternici la terminarea rapelului sau în cursul rapelului, controlul respirației: pasaj(e) în apnee.

a: **din punct de vedere acvatic**
Progresie în curent foarte puternic, care fac ca traiectoria înotului, manevrarea bananelor, opririle sau urmărirea curentului să fie extreme de dificil de executat.
Mișcări de apă violente (curgere sub mal, contra curenți, valuri, turbioane, rapeluri…) care pot antrena un blocaj prelungit în parcurgere.
Salt simplu de mai mult de 14 m.
Salt de la mai mult de 10 m cu dificultate de apel, traiectorie sau recepție.
Sifon cu profunzime și/sau lungime mai mari de 3 m, sifon tehnic și solicitant mai mult de 1 m, cu curent sau drumuire fără vizibilitate.